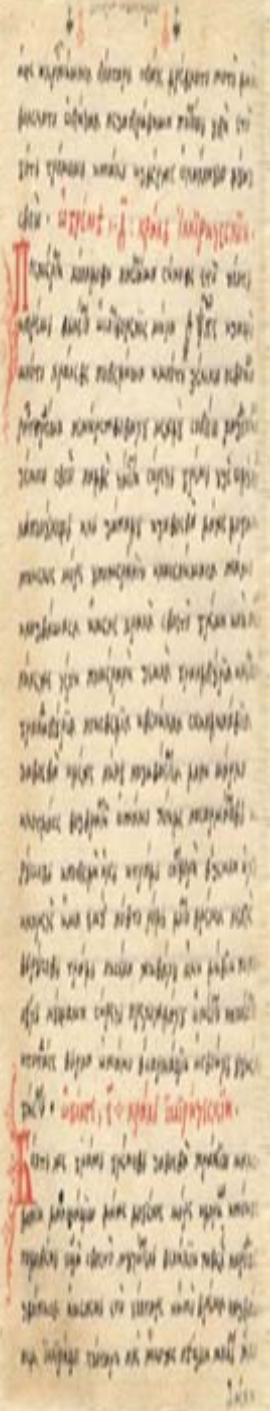

Конференция «Библиотеката на XXI век – практики, комуникации,
ефективност»
Шумен, 8-9 септември 2016 г.

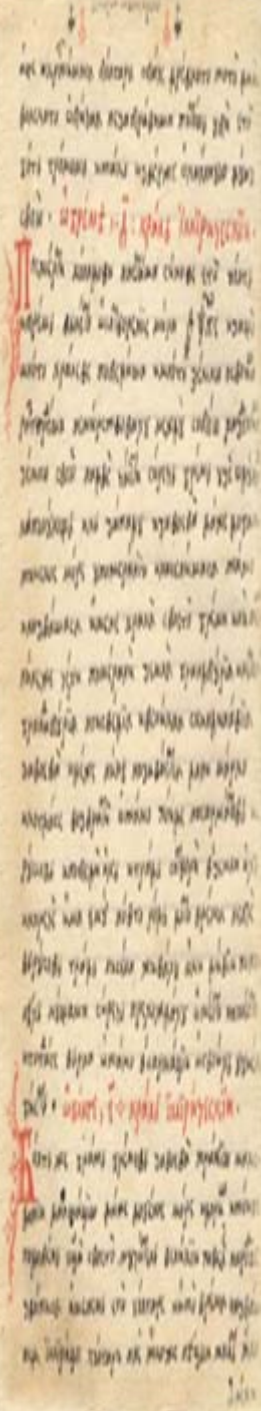
Проблемът за опазването и
популяризирането на културно-
историческото наследство на регион
Кюстендил в контекста на
институционалното сътрудничество

София Пейчева
Регионална библиотека
„Ем. Попдимитров“
Кюстендил

Културно наследство - съвкупност от културни ценности, които са носители на историческа памет, национална идентичност и имат научна или културна стойност:

- ✓ материално и нематериално
- ✓ движимо и недвижимо

Издирване, идентификация и документиране на обекти, считани за културно наследство по смисъла на Закон за културното наследство

✓ наблюдение

✓ анкетно проучване

информация относно наличието на:

➤ публични регистри на недвижимите културни ценности по общини;

➤ документи, принадлежащи към книжовното документално наследство - ръкописи, старопечатни книги, продължаващи издания, архивни документи, снимки, портрети и др. п.;

➤ степента на дигитализация;

➤ възможностите и нагласите за отразяване в общи електронни платформи с цел тяхното съхранение, разкриване, популяризиране

Регистър на културните ценности – регион Кюстендил

Статут “културна ценност” - 1052 индивидуални и групови обекти. От тях:

- ✓ със световно значение – 1 (Рилски манастир),
- ✓ национално значение - 35,
- ✓ местно значение - 218,
- ✓ в ансамбъл – 776,
- ✓ за сведение - 22.
- ✓ 194 са археологически,
- ✓ 1 архитектурно-археологически резерват “Пауталия-Велбъжд-Кюстендил”
- ✓ 710 архитектурни,
- ✓ 54 исторически
- ✓ 94 художествени.
- ✓ 1 индивидуален - „Живи човешки съкровища – България” - 2012 г., в сфера „Традиционни занаяти, домашни дейности и поминъци – Дървообработване и дърворезба”;
- ✓ 2 обществени колекции движими културни ценности от индустриални обекти на частни лица.

Резултати от проучване

- ✓ над 40 старопечатни книжовни документа
- ✓ 2 ръкописа – единият „Миней за април” с предполагаема датировка 40-50-те години на 17 в. ; вторият Препис на част от изданието „Свитък Богоматери”, направен през втората половина на XIX в. (след 1853 г)
- ✓ 3 ръкописа с автобиографично съдържание
- ✓ 3 кондики – Кондика за прощенки (разводи) 1869, еснафски кондики на българската община към храма „Успение на св. Богородица“.

Дигитализация в културните институти

Регионален исторически музей

- ✓ 6734 дигитализирани обекта
 - ✓ 20 ръкописа от славянската сбирка на музея са представени в
 - ✓ дигитална научно-изследователска библиотека „Зограф“.
- 13 проекта (3 - реставрация, консервация и опазване на културно-исторически ценности, а останалите – към рекламно-туристическа дейност и културен туризъм)

Регионална библиотека

- ✓ дигитализирани документи от фонд „Краезнание“ и фонд „Старопечатни“;
- ✓ Осигуряване на пълнотекстов достъп до документите, отразени в електронните краеведски библиографии;
- ✓ 400 аудиофайла (плочи, магнетофонни ленти)

Държавен архив

- ✓ Уникалните и особено значими документи
- 5 тематични колекции (Протоколи на Политбюро и Централния комитет на БКП (1944-1989); Загинали военнослужещи в Балканските войни (1912-1913); Народният съд (1944-1945); Еврейската общност в България; Войните на България (1878-1945)
- ✓ Информационна система “Държавни архиви” с публични

Проекти, реализирани в партньорства и модели на сътрудничество

- виртуална колекция „Стар Кюстендил“ ;
- Регионален своден каталог на старопечатни, редки и ценни заглавия на територията на Кюстендил (www.sckn.primasoft.bg) ;
- Своден каталог „Старопечатни, ценни и редки издания“ (<http://ilib.libraryvt.com/>) на 4 регионални библиотеки;

Модели на сътрудничество:

- На експертно ниво - обмен на специалисти и прилагане на интердисциплинарни подходи при изучаването и идентификацията на обекти КИН;
- Създаване на екипи за разработване и управление на проекти;
- Споделяне на ресурси за изграждане на общи дигитални центрове с многофункционално технологично оборудване;
- Организиране на съвместно събития за популяризиране на КИН;
- Разработване на съвместни електронни услуги за популяризиране на КИН;
- Други...

Изводи и обобщения:

- ✓ На територията на областта все още съществуват неизследвани територии и обекти;
- ✓ Нито една културна институция не разполага с добро техническо оборудване, липсва дигитален център;
- ✓ Съществуващото дигитално съдържание за област Кюстендил - фрагментарно, разпокъсано, несистематизирано

Изводи и обобщения:

- ✓ чрез изграждане на дигитален център ще се създадат условия за документиране, опазване, съхранение, достъп и популяризиране в богатото книжовно и културно-историческо наследство на Кюстендилския регион и то в рамките на европейския културен обмен;
- ✓ подобрите за дигитализация обекти са от най-ценните колекции на културните институти и броят им надхвърля 20 000 (книжовни документа, картини, артефакти, аудио- и видеофайлове);
- ✓ създаване и функциониране на единен интернет портал, даващ възможност за широк достъп до дигиталните колекции;
- ✓ дигитализираното съдържание, обогатено и систематизирано по тематични признаци, би могло да се представи не само във вид на каталог на обекти на КИН, но и във вид на виртуални изложби, експозиции, галерии, презентации, представляващи образователен, научен, туристически или културен продукт, насочен към широк кръг от потребители;
- ✓ повишаването на професионалните компетенции на специалисти от съответните институции във всички аспекти на обработка на тези специализирани фондове.

Благодаря за вниманието!

**За контакти:
София Пейчева
sofia_rey@abv.bg
0896784301**